

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และ
ข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหาร
งบประมาณที่มีต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของ
สถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีสภาพและปัญหาการบริหาร
งบประมาณแตกต่างกัน
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มี
ขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างาน
บริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5
รวมจำนวนทั้งหมด 456 คน แยกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 228 คน และหัวหน้างาน
บริหารงบประมาณ จำนวน 228 คน

กลุ่มตัวอย่างเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสาน โดยใช้เครื่องมือการวิจัย
2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างาน
บริหารงบประมาณ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา
เขต 5 จำนวนทั้งสิ้น 210 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และ
มอร์แกน. (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, 148-149) ใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่าง
แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยให้ “ขนาดโรงเรียน” เป็นชั้นภูมิ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) โดยเลือกผู้รับผิดชอบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 คน
เลือกให้กระจายไปตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 20 แห่ง

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และหัวหน้างานบริหารงบประมาณ จำนวน 15 คน ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อหาค่าจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 88 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดและเมื่อหาค่าความเชื่อ (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับปรากฏว่ามีความเชื่อมั่น 0.9850 และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 แล้วติดต่อรับคืนภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 210 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบสอบถามมาได้คืนจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกผู้รับผิดชอบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 20 คน เลือกให้กระจายไปตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 20 แห่ง ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ส่วนสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยใช้วิธีหาค่าวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณที่แตกต่างกัน ของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณ โดยใช้ Independent Samples t-test และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณที่แตกต่างกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Test) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้วยการแจกแจง

ความถี่ หากคำร้อยละ และการวิเคราะห์แบบสัมพัทธ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้วยการแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการจัดสรรงบประมาณ
2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 4 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การจัดทำและเสนอของบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณ
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อสภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน

6. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการจัดทำและเสนอขอของบประมาณ สถานศึกษาควรมีการประชุมวางแผนและกำหนดการปฏิบัติกิจกรรมในการจัดทำและเสนอขอของบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการประชุมการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาต่อไป 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการประชุมคณะกรรมการ ในการวางแผนการจัดงานเพื่อการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) ด้านการบริหารการเงิน สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ 6) ด้านการบริหารบัญชี สถานศึกษาควรมีการจัดทำบัญชี โดยยึดระเบียบของทางราชการ และความถูกต้อง 7) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าพัสดุ และมีการดำเนินการจัดซื้อ - จัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ

อภิปรายผล

จากผลสรุปความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณที่มีต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช คอนจันทร์โคตร (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยมีผลการศึกษาด้านสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัยวรรณ ภูพานไร่ (2551, 64) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง โดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 4 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ ภูพานไร่ (2551, 64) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง โดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจิกร ญาณโยธิน (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้ มีปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่าสถานศึกษามีปัญหาในการบริหารงบประมาณในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อสภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิกร ญาณโชชิน (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้ การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน ขนาบของสถานศึกษต่างกัน และแบบบุคลิกภาพต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณาพจน์ พิสุทธิธรรมาภรณ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน บริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณ พบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีต่อปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหาร งบประมาณไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณาพจน์ พิสุทธิธรรมาภรณ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน บริหาร งบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณ พบว่า การที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานบริหาร งบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล โดยรวมและรายได้ แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของสุวรรณ ภาณี (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และหัวหน้างานงบประมาณต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และหัวหน้างานงบประมาณตามการปฏิบัติหน้าที่ อาวุธการปฏิบัติหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา และสังกัดเดิมของสถานศึกษาก่อน โอนมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี ความเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ไม่แตกต่างกันหรือแตกต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการ ปฏิบัติงานบริหารงบประมาณ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ควรจัดอบรมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารงบประมาณอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานการเงิน การบัญชี การพัสดุ และสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหาร งบประมาณได้ศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณมี ประสิทธิภาพ

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ควรมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา และมีการให้คำแนะนำการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ควรมีการจัดสรรงบประมาณ ให้กับสถานศึกษาให้ทันก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อที่สถานศึกษาจะนำงบประมาณไปใช้ได้ทันเวลา

1.4 สถานศึกษาควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณต่อไป

1.5 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ติดตามความคุ้มค่าในการดำเนินงานงบประมาณ เป็นระยะเพื่อเป็นการกำกับติดตามงบประมาณ

1.6 สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศติดตามการใช้งบประมาณในแต่ละ โครงการ เพื่อให้การใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารงบประมาณทั้งจังหวัด เมื่อได้เห็นสภาพที่ แท้จริงทั้งจังหวัด

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่มีอุปสรรคต่อ การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบ สาเหตุ ข้อขัดข้อง ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการบริหารงบประมาณของผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์น้อย